

STATUT

Stowarzyszenia Harcerskiego

Warszawa, 9 grudnia 2012

Rozdział I

Nazwa, teren działania

§ 1

1. Stowarzyszenie Harcerskie jest stowarzyszeniem.
Stowarzyszenie Harcerskie może używać skrótu SH.
2. Stowarzyszenie Harcerskie działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Siedzibą władz stowarzyszenia jest miasto stołeczne Warszawa.

Rozdział II

Charakter SH, cele i środki działania

§ 2

1. SH jest dobrowolnym, wychowawczym, patriotycznym i społecznym stowarzyszeniem zuchów, harcerek i harcerzy, instruktorek i instruktorów oraz działaczy.
2. SH samorządnie i demokratycznie decyduje o swoich celach, metodzie i programie oraz władzach i strukturze organizacyjnej.
3. SH kieruje się humanistycznymi normami moralnymi, kształtuje postawy szacunku dla każdego człowieka, przestrzega zasad tolerancji światopoglądowej.

§ 3

Stowarzyszenie Harcerskie:

- 1) stwarza warunki do wszechstronnego, intelektualnego, społecznego, duchowego i fizycznego rozwoju człowieka;
- 2) zaspokaja potrzeby i oczekiwania, rozwija uzdolnienia i zainteresowania;
- 3) uczy decydowania i odpowiedzialności, samorządności i demokracji oraz szacunku i tolerancji dla innych ludzi i odmiennych poglądów;
- 4) kształtuje zaradność, nawyki gospodarności i skutecznego działania;
- 5) promuje zdrowy tryb życia, stwarza warunki do rozwoju sprawności fizycznej, kształtuje nawyki higieny i aktywności ruchowej w kontakcie z przyrodą, organizuje i promuje imprezy turystyczne i sportowe;
- 6) rozwija świadomość ekologiczną, organizuje działalność na rzecz ochrony środowiska;
- 7) pielęgnuje kulturę i tradycje narodowe oraz dorobek i tradycje harcerstwa;
- 8) jest rzecznikiem oraz obrońcą praw i interesów dzieci.

§ 4

1. Harcerski ideał wychowawczy określają Obietnica i Prawo Zucha, Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie oraz Zobowiązanie Instruktorskie.

Obietnica Zucha

Obiecuję być dobrym zuchem, zawsze przestrzegać Prawa Zucha.

Prawo Zucha

1. Zuch kocha Polskę.
2. Zuch jest dzielny.
3. Zuch mówi prawdę.
4. Zuch pamięta o swoich obowiązkach.
5. Wszystkim jest z zuchem dobrze.
6. Zuch stara się być coraz lepszy.

Przyrzeczenie Harcerskie

do wyboru przez składającego Przyrzeczenie

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim, być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce, dążyć do Prawdy i sprawiedliwości, nieść chętną pomoc bliźnim, być posłuszną/posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Prawo Harcerskie

dla harcerek

1. Harcerka służy Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki.
2. Na słowie harcerki polegaj jak na Zawiszy.
3. Harcerka jest pożyteczna i niesie pomoc bliźnim.
4. Harcerka w każdym widzi bliźniego, a za siostrę uważa każdą inną harcerkę.
5. Harcerka postępuje po rycersku.
6. Harcerka miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
7. Harcerka jest karna i posłuszna rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
8. Harcerka jest zawsze pogodna.
9. Harcerka jest oszczędna i ofiarna.
10. Harcerka jest czysta w myśli, w mowie i uczynkach; nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.

dla harcerzy

1. Harcerz służy Polsce i sumiennie spełnia swoje obowiązki.
2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.
3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.
4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.
5. Harcerz postępuje po rycersku.
6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
8. Harcerz jest zawsze pogodny.
9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny.
10. Harcerz jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach; nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.

Zobowiązanie Instruktorskie

Przyjmuję obowiązki instruktorki/instruktora Stowarzyszenia Harcerskiego. Jestem świadoma/świadom odpowiedzialności harcerskiego wychowawcy i opiekuna. Będę dbać o dobre imię harcerstwa, przestrzegać statutu stowarzyszenia, pracować nad sobą, pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności. Wychowam następcę. Powierzonej przez Stowarzyszenie służby nie porzucę.

2. Decyzję o dopuszczeniu do złożenia Obietnicy Zuchowej lub Przyrzeczenia Harcerskiego podejmuje drużynowy lub opiekun drużyny.
3. Decyzję o dopuszczeniu do złożenia Zobowiązania Instruktorskiego podejmuje komendant hufca lub Naczelnik SH.

4. § 5

1. Swoje cele SH realizuje stosując harcerską metodę wychowawczą.
2. Dla osiągnięcia swoich celów SH:
  - 1) zrzesza swoich członków w podstawowych jednostkach organizacyjnych,
  - 2) rozwija różnorodne formy zainteresowań,
  - 3) kształci kadrę instruktorską,
  - 4) organizuje wypoczynek letni i zimowy, wyjazdowy i w miejscu zamieszkania,
  - 5) podejmuje działania w zakresie pomocy społecznej,
  - 6) realizuje programy profilaktyki uzależnień,
  - 7) działa na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa narodowego oraz ratownictwa,
  - 8) działa na rzecz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
  - 9) zabiega o fundusze, gromadzi pomoce i środki materialne, gospodaruje posiadany majątkiem, prowadzi działalność gospodarczą,
  - 10) współpracuje z samorządem terytorialnym,
  - 11) może współdziałać z organizacjami i ruchami społecznymi realizującymi cele zbieżne z celami SH.
3. SH korzysta z poparcia i pomocy sympatyków stowarzyszenia, działających w ruchu przyjaciół harcerstwa.
4. SH realizuje swoje cele działając w oparciu o metodę harcerską także wśród osób nie zrzeszonych w SH

Rozdział III

Członkowie SH, ich prawa i obowiązki.

§ 6

1. Członkiem SH może być każdy, kto wyraża chęć przynależności i działania zgodnie z zasadami Stowarzyszenia.
2. Członkami SH są:
  - 1) zuchy (7–11 lat);
  - 2) harcerki i harcerze (od 11 lat);
  - 3) instruktorki i instruktorzy (pełnoletnie harcerki i harcerze przygotowani do pełnienia funkcji instruktorskiej, po złożeniu Zobowiązania Instruktorskiego);
  - 4) działacze (instruktorzy nie pełniący funkcji instruktorskich) wyrażający wolę wspierania działalności SH.
3. Zmianę kategorii członkostwa z instruktora na działacza i odwrotnie każdorazowo ogłasza swoim rozkazem władza odpowiedniego stopnia.

§ 7

Członkostwo SH powstaje z chwilą złożenia pisemnej deklaracji woli przynależności do organizacji przez osobę wstępującą (w przypadku osób poniżej lat 16 potwierdzonej przez rodziców lub prawnych opiekunów pisemną deklaracją zgody) oraz formalnego przyjęcia tej deklaracji przez funkcyjnego reprezentującego SH (właściwego drużynowego lub instruktora).

§ 8

1. Członkowie SH mają prawo:
  - 1) uczestniczyć w życiu i działaniu stowarzyszenia;
  - 2) współtworzyć program stowarzyszenia;
  - 3) nosić mundur i odznaki stowarzyszenia.
2. Instruktorzy i działacze mają ponadto prawo przyjmować Obietnicę Zuchową i Przymierzenie Harcerskie, oraz być wybierani do władz SH.

§ 9

1. Członkowie SH mają obowiązek:
  - 1) stosować się do postanowień Statutu SH;
  - 2) dbać o dobre imię i dobro SH;

- 3) brać czynny udział w życiu SH;
- 4) opłacać, z wyjątkiem zuchów, składki członkowskie, których wysokość ustala Naczelnictwo SH.

§ 10

1. Funkcjami instruktorskimi są funkcje pochodzące z wyboru lub mianowania, mające stały charakter. Szczegółowy wykaz funkcji instruktorskich sporządza Naczelnictwo SH.
2. Harcerze po ukończeniu 16 lat mogą za zgodą komendanta hufca bądź Naczelnika SH – pod opieką pełnoletniego opiekuna – pełnić funkcje instruktorskie.

§ 11

1. Czynne prawo wyborcze mają instruktorzy SH z wyłączeniem działaczy. Ponadto w wyborach władz hufca czynne prawo wyborcze mają również harcerze powyżej 16 lat, pełniący funkcje instruktorskie.
2. Bierne prawo wyborcze mają:
  - 1) instruktorzy SH,
  - 2) działacze SH.
3. Bierne prawo wyborcze do Sądu Harcerskiego mają harcmistrzynie i harcmistrzowie.

§ 12

1. Członkostwo SH ustaje na skutek:
  - 1) wystąpienia z SH,
  - 2) skreślenia z listy członków SH,
  - 3) wykluczenia z SH.
2. Wystąpienie z SH następuje poprzez złożenie swojemu przełożonemu oświadczenia o rezygnacji z członkostwa.

§ 13

1. Skreślenie z listy członków SH może nastąpić w przypadku nie podejmowania obowiązków członkowskich przez okres 6 miesięcy.
2. Decyzję o skreśleniu z listy podejmuje:
  - 1) w odniesieniu do zuchów, harcerek i harcerzy – komendant hufca na wniosek drużynowego
  - 2) w odniesieniu do instruktorek i instruktorów – Naczelnictwo SH.
3. Od decyzji o skreśleniu z listy członków SH przysługuje prawo odwołania do Sądu Harcerskiego w ciągu 21 dni liczonych od dnia powiadomienia o powziętej decyzji.

§ 14

1. Wykluczenie z SH następuje w przypadku naruszenia postanowień Statutu.
2. Decyzję o wykluczeniu z SH po wcześniejszym uprzedzeniu i umożliwieniu złożenia wyjaśnień podejmuje:
  - 1) w odniesieniu do zuchów, harcerek i harcerzy – komendant hufca,
  - 2) w odniesieniu do instruktorów, działaczy – Naczelnictwo SH.
4. Od decyzji o wykluczeniu z listy członków SH przysługuje prawo odwołania do Sądu Harcerskiego w ciągu 21 dni liczonych od dnia powiadomienia o powziętej decyzji.

Rozdział IV
Struktura SH

§ 15

1. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi SH są hufce.
3. Hufiec jest wspólnotą gromad, drużyn i innych jednostek organizacyjnych.
4. Hufiec:
  - 1) nadzoruje i wspiera pracę drużyn,
  - 2) prowadzi kształcenie drużynowych i funkcyjnych,
  - 3) organizuje akcję letnią i zimową podległych jednostek.

5. Hufce tworzy i rozwiązuje Naczelnik SH.
6. Szczegółowe zasady tworzenia i działania hufca określa Naczelnictwo SH.

§ 16

1. Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi SH są:
  - 1) gromady zuchowe,
  - 2) drużyny harcerskie,
  - 3) inne jednostki działające na zasadach drużyny.
2. Gromady zuchowe i drużyny harcerskie są kierowane przez drużynowych.
3. Podstawowe jednostki organizacyjne rozpoczynają działalność po uzyskaniu zgody komendanta hufca bądź Naczelnika SH, którzy mianują i odwołują szefów tych jednostek.
4. Podstawowe jednostki organizacyjne SH mogą dobrowolnie łączyć się w szczepy kierowane przez komendantów. Szczepy powołuje, ich komendantów mianuje i odwołuje Naczelnik SH.
5. Szczegółowe zasady tworzenia i działania podstawowych jednostek organizacyjnych oraz szczepów określa Naczelnictwo SH.

Rozdział V

Władze SH, podejmowanie uchwał i decyzji, wybory władz.

§ 17

Władzami Stowarzyszenia Harcerskiego są:

1. Władze hufca:
  - 1) Rada Hufca,
  - 2) komendant hufca,
2. Władze stowarzyszenia:
  - 1) Zjazd SH,
  - 2) Naczelnictwo SH,
  - 3) Naczelnik SH,
  - 4) Sąd Harcerski SH,
  - 5) Komisja Rewizyjna SH.

§ 18

1. Władze SH pochodzą z wyboru.
2. Wybory do władz odbywają się w sposób tajny.
3. Za wybranych do władz uważa się tych kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą liczbę ważnych oddanych głosów, nie mniej jednak niż połowę.
4. W drugim głosowaniu właściwa władza może zrezygnować z wymagania co najmniej połowy głosów jako warunku ważności wyboru kandydata.

§ 19

1. Kadencja władz naczelnych trwa 2 lata z wyjątkiem przedstawicieli Hufców w Komisji Rewizyjnej SH, których kadencja trwa od Rady Hufca do Rady Hufca w roku następnym.
2. Kadencja władz hufca trwa co najwyżej 13 miesięcy.

§ 20

Uchwały władz są podejmowane, jeżeli Statut nie stanowi inaczej, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 21

Uchwały i decyzje władz SH oraz instruktorów i szefów podstawowych jednostek organizacyjnych SH niezgodne z prawem lub Statutem SH oraz uchwałami i decyzjami władz wyższego stopnia są nieważne.

§ 22

Nie można łączyć funkcji we władzach tego samego stopnia, o ile Statut nie stanowi inaczej.

Rozdział VI
Władze hufca

§ 23

1. Najwyższą władzą hufca jest Rada Hufca.
2. Radę Hufca zwołuje co najmniej raz do roku we wrześniu Komendant hufca.
3. W innym terminie Radę Hufca może zwołać:
  - 1) Komendant Hufca z własnej inicjatywy lub na żądanie 1/3 Instruktorów i Harcerzy pełniących funkcje instruktorskie w Hufcu
  - 2) Komisja Rewizyjna SH
  - 3) Naczelnik SH
1. Rada Hufca:
  - 1) decyduje o najważniejszych sprawach hufca,
  - 2) przynajmniej raz w roku, obligatoryjnie we wrześniu:
    - a) rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie Komendanta hufca oraz na wniosek Komisji Rewizyjnej SH podejmuje uchwałę o udzieleniu absolutorium za okres kadencji,
    - b) wybiera Komendanta hufca,
    - c) wybiera przedstawiciela hufca do Komisji Rewizyjnej SH.

§ 24

W Radzie Hufca biorą udział z głosem decydującym:

- 1) instruktorzy z wyłączeniem działaczy;
- 2) harcerze pełniący funkcje instruktorskie.

§ 25

1. Komendant hufca:
  - 1) kieruje bieżącą działalnością hufca,
  - 2) koordynuje i nadzoruje pracę drużyn i innych jednostek hufca oraz ocenia ich działalność,
  - 3) mianuje i odwołuje drużynowych i szefów podstawowych jednostek organizacyjnych hufca,
  - 4) decyduje o przyjęciu do grona instruktorów SH oraz dopuszczeniu do złożenia Zobowiązania Instruktorskiego,
  - 5) rejestruje działaczy harcerskich,
  - 6) wydaje rozkazy,
  - 7) wykonuje uchwały i decyzje władz wyższego stopnia.
  - 8) jest członkiem Naczelnictwa SH.
2. Komendant hufca może wykonywać swoje zadania przy pomocy powołanej przez siebie komendy hufca.

Rozdział VII
Władze stowarzyszenia

§ 26

1. Najwyższą władzą SH jest Zjazd SH
2. Zjazd SH:
  - 1) decyduje o najważniejszych sprawach SH,
  - 2) uchwała Statut SH,
  - 3) rozpatruje i przyjmuje sprawozdania Naczelnika SH, Skarbnika SH, przedstawicieli instruktorek i instruktorów w Naczelnictwie oraz wysłuchuje sprawozdań komendantów hufców i na wniosek Komisji Rewizyjnej SH podejmuje uchwały w sprawie absolutorium dla Naczelnika, Skarbnika oraz przedstawicieli instruktorek i instruktorów w Naczelnictwie za okres między Zjazdami,
  - 4) wybiera Naczelnika SH, Skarbnika SH, Sąd Harcerski SH, Komisję Rewizyjną SH.

3. Zjazd SH zwołuje Naczelnik SH co dwa lata.
4. Decyzję o terminie Zjazdu SH ogłasza się najpóźniej 2 miesiące przed terminem Zjazdu, a informację o miejscu na co najmniej 2 tygodnie przed terminem.

§ 27

Prawo uczestnictwa w Zjeździe SH z głosem decydującym przysługuje wszystkim instruktorom SH z wyłączeniem działaczy.

§ 28

1. Nadzwyczajny Zjazd SH może zwołać w każdym czasie:
  - 1) Naczelnik SH,
  - 2) Komisja Rewizyjna SH,ogłaszając to najpóźniej 6 tygodni przed terminem jego rozpoczęcia.
2. Naczelnik SH, ma obowiązek zwołać Nadzwyczajny Zjazd SH na wniosek 1/3 instruktorów SH z wyłączeniem działaczy w terminie najpóźniej 6 tygodni od złożenia wniosku ogłaszając to najpóźniej na 4 tygodnie przed jego rozpoczęciem.

§29

1. Naczelnictwo SH jest Zarządem stowarzyszenia. Stanowi najwyższą władzę stowarzyszenia między Zjazdami:
  - 1) decyduje o podstawowych sprawach stowarzyszenia w okresie między Zjazdami,
  - 2) określa wysokość składek,
  - 3) wydaje regulaminy i instrukcje dotyczące pracy stowarzyszenia,
  - 4) sporządza wykaz funkcji instruktorskich,
  - 5) zatwierdza budżet SH,
  - 6) powołuje zespoły robocze do realizacji zadań programowych i gospodarczych.
2. W skład Naczelnictwa SH wchodzi:
  - 1) Naczelnik SH, kierujący pracami Naczelnictwa,
  - 2) Skarbnik SH,
  - 3) przedstawicielka instruktorek wybierana w czasie trwania Zjazdu SH przez instruktorki posiadające czynne prawo wyborcze,
  - 4) przedstawiciel instruktorów wybierany w czasie trwania Zjazdu SH przez instruktorów posiadających czynne prawo wyborcze,
  - 5) komendanci hufców wybrani podczas Rad Hufców.
3. Członkowie Naczelnictwa muszą spełniać wymogi obowiązujące członków zarządu organizacji pożytku publicznego określone ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie.

§ 30

1. Naczelnik SH stoi na czele Stowarzyszenia Harcerskiego. Naczelnik SH:
  - 1) reprezentuje SH na zewnątrz,
  - 2) koordynuje i nadzoruje pracę hufców i innych podległych jednostek oraz ocenia ich działalność; powołuje i rozwiązuje hufce,
  - 3) zwołuje Zjazdy i Nadzwyczajne Zjazdy SH,
  - 4) powołuje podstawowe jednostki organizacyjne działające poza hufcami, mianuje i zwalnia ich funkcyjnych oraz udziela im pomocy;
  - 5) powołuje i rozwiązuje kręgi instruktorskie, szczepy i inne jednostki organizacyjne, mianuje i zwalnia ich funkcyjnych oraz udziela im pomocy,
  - 6) rejestruje działaczy harcerskich,
  - 7) mianuje szefów zespołów roboczych powołanych przez Naczelnictwo,
  - 8) wydaje rozkazy,
  - 9) odpowiada za kształcenie;
  - 10) kieruje pracą Naczelnictwa SH,
  - 11) koordynuje pracę ruchu przyjaciół.
2. Jeżeli w okresie pomiędzy Zjazdami nastąpi vacat na funkcji Naczelnika SH, jego obowiązki (w tym kierowanie pracami Naczelnictwa SH) przejmuje wybrany przez Naczelnictwo SH członek Naczelnictwa SH, który w czasie 2 miesięcy zwołuje Nadzwyczajny Zjazd SH w celu wybrania

nowego Naczelnika SH.

§ 31

1. Skarbnik SH dba o zapewnienie materialnych podstaw działania SH. Skarbnik SH:
  - 1) reprezentuje SH w sprawach gospodarczych,
  - 2) prowadzi gospodarkę finansową i materialną SH,
  - 3) odpowiada za organizację sekretariatu i biura SH,
  - 4) koordynuje organizację harcerskich akcji letnich i zimowych,
  - 5) zabiega o dotacje i fundusze,
  - 6) odpowiada za prawidłową realizację zatwierdzonego budżetu SH.
2. Jeżeli w okresie pomiędzy Zjazdami nastąpi vacat na funkcji Skarbnika SH, jego obowiązki przejmuje wybrany przez Naczelnictwo SH członek Naczelnictwa SH i w czasie 2 miesięcy Naczelnik SH zwołuje Nadzwyczajny Zjazd SH, w celu wybrania nowego Skarbnika SH.

§32

1. Przedstawicielka instruktorek jest reprezentantką instruktorek we władzach SH, Przedstawiciel instruktorów jest reprezentantem instruktorów we władzach SH.
2. Jeżeli w okresie pomiędzy Zjazdami nastąpi vacat na funkcji Przedstawicielki instruktorek SH lub Przedstawiciela Instruktorów SH, podczas zwołanej przez Naczelnika SH w ciągu 2 miesięcy zbiórki wyborczej instruktorów właściwej płci, następuje wybór nowego Przedstawiciela instruktorów SH lub Przedstawicielki instruktorek SH.

§33

1. Komisja Rewizyjna SH jest organem kontrolnym stowarzyszenia.
2. Komisja Rewizyjna SH:
  - 1) czuwa nad zgodnością działania władz SH ze Statutem SH i przepisami prawa,
  - 2) sprawuje kontrolę nad działalnością finansową i gospodarczą SH,
  - 3) przedstawia Zjazdowi SH ocenę działalności Stowarzyszenia wraz z wnioskiem w sprawie absolutorium dla Naczelnika, Skarbnika SH oraz Przedstawicieli instruktorów SH w Naczelnictwie.
  - 4) Przedstawia Radom Hufca wnioski o absolutorium dla Komendantów hufców.
  - 5) Zwołuje nadzwyczajną Radę Hufca.
3. Komisja Rewizyjna SH składa się z: 3 instruktorów wybranych z grona instruktorów SH podczas Zjazdu oraz po jednym instruktorem wybranym przez Rady Hufców.
4. Członkowie Komisji Rewizyjnej SH muszą spełniać wymogi określone ustawowo dla organu kontrolnego organizacji pożytku publicznego.
5. Jeżeli w okresie między Zjazdami nastąpi vacat na funkcji członka Komisji Rewizyjnej SH, Komisja samodzielnie, w wyniku głosowania, uzupełnia swój skład.
6. Zmiana, o której mowa w ust 4., nie może dotyczyć więcej niż 2/5 składu Komisji wybranej podczas Zjazdu SH.

§34

1. Sąd Harcerski SH:
  - 1) Dokonuje wykładni Statutu SH,
  - 2) rozpatruje sprawy instruktorów, działaczy i harcerzy pełniących funkcje instruktorskie związane z pełnioną przez nich służbą w SH,
  - 3) rozpatruje odwołania od decyzji o pozbawieniu członkostwa w SH,
  - 4) orzeka w sprawach dyscyplinarnych instruktorów SH.
2. Sąd Harcerski SH składa się z 3 instruktorów w stopniu harcmistrza.
3. Jeżeli w okresie między Zjazdami nastąpi vacat na funkcji członka Sądu Harcerskiego SH, Sąd samodzielnie, w wyniku głosowania, uzupełnia swój skład.
4. Zmiana, o której mowa w ust. 3., nie mogą dotyczyć więcej niż 2/3 składu Sądu.

Rozdział VIII

Odznaki, symbole i mundury organizacyjne

§ 35

1. Odznakami organizacyjnymi SH są:
  - 1) dla harcerzy i instruktorów – tradycyjny Krzyż Harcerski,
  - 2) dla zuchów – tradycyjny Znaczek Zucha.
2. Hymnem SH jest pierwsza zwrotka z refrenem pieśni „Wszystko co nasze, Polsce oddamy”
3. Członkowie SH posiadają mundury organizacyjne.
Wzór munduru organizacyjnego określa Naczelnictwo SH.

Rozdział IX

Majątek, gospodarka

§ 36

Majątek stowarzyszenia stanowią jego fundusze oraz prawa i składniki majątkowe. Majątek SH powstaje ze składek członkowskich, darowizn, zapisów i spadków, dochodów z działalności własnej, dochodów z majątku SH, dochodów z dotacji oraz innych środków przekazanych na prowadzenie zadań i akcji zleconych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego, oraz podmioty gospodarcze.

§ 37

1. Majątkiem SH zarządza Skarbnik SH w porozumieniu z Naczelnikiem SH.
2. Oświadczenia woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych są składane przez Naczelnika SH i Skarbnika SH działających wspólnie. W tym zakresie mogą, działając wspólnie, udzielić pełnomocnictw innym osobom.
4. Naczelnik może określić maksymalną kwotę, do której skarbnik SH może samodzielnie składać oświadczenia woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych.
5. Pełnomocnictwa i upoważnienia, o których mowa w ust. 2 i 3, dla swojej ważności wymagają formy pisemnej.
6. W zakresie dysponowania majątkiem SH obowiązują ograniczenia, jak dla organizacji pożytku publicznego, określone w ustawie.

§ 38

1. Dla realizacji celów statutowych SH może prowadzić działalność gospodarczą.
2. Działalność gospodarcza podejmowana przez jednostki organizacyjne SH wymaga uzyskania pisemnej zgody Naczelnika i Skarbnika SH lub innej osoby przez nich upoważnionej.
3. Działalność gospodarcza SH może być prowadzona tylko w sposób ograniczony, a cały dochód osiągnięty z tej działalności przeznaczony jest na działalność statutową.

§ 39

Działalność finansowo-gospodarcza SH prowadzona jest w oparciu o budżet obejmujący rok kalendarzowy.

Rozdział X

Postanowienia końcowe

§ 40

1. Uchwały w sprawie zmiany Statutu podejmuje Zjazd SH lub Nadzwyczajny Zjazd SH większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do udziału w Zjeździe SH z głosem decydującym.
2. Uchwały w sprawie rozwiązania SH, zmiany ust. 2 § 41 Statutu SH podejmuje Zjazd SH większością 3/4 głosów w obecności co najmniej 2/3 uprawnionych do udziału w Zjeździe SH z głosem decydującym.

4. Uchwały w sprawie przystąpienia lub zawiązania związku stowarzyszeń podejmuje Zjazd SH zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 2/3 uprawnionych do udziału w Zjeździe SH z głosem decydującym.

Statut Stowarzyszenia Harcerskiego uchwalony przez Komitet Założycielski SH w Warszawie 15 kwietnia 1996 r. ze zmianami:

- uchwalonymi na Nadzwyczajnym Zjeździe SH w Warszawie 16 listopada 1996 r.
- na IV Zjeździe SH w Warszawie 28 maja 2000 r.
- na VI Zjeździe SH w Warszawie 5 października 2002 r.
- na VII Zjeździe SH w Warszawie 15 maja 2004 r.
- na X Zjeździe SH w Warszawie 9 stycznia 2010 r.
- na XI Zjeździe SH w Warszawie 29 stycznia oraz 6 marca 2011 r.
- na XII Zjeździe SH w Warszawie 9 grudnia 2012 r.

Stowarzyszenie Harcerskie
ul. Hoża 57
00-681 Warszawa
tel./fax 6219612, 6216725